

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.228/10/2024.

A tanács tagjai: Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Állami Számvevőszék
(Budapest, Apáczai Csere János u. 10.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Bordás Ádám kamarai jogtanácsos

A beszerző: Aranyhíd Integrált Szociális Intézmény
Heves Vármegye
(Füzesabony, Tábor út 52.)

A beszerző képviselője: Dr. Garamvölgyi Rita kamarai jogtanácsos

A kérelmezett neve: M-Guard Protect Kft.
(Eger, Dr. Frank Mária utca 15. 1. em. 1. ajtó)

A beszerzés/szerződés tárgya, értéke: A Beszerző területén őrzés-védelemi feladatok ellátása – *Kbt. mellőzése*, 21.519.840.-Ft

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: Nincs.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – o t.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése miatt 500.000-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző és a kérelmezett között 2022. szeptember 1. napján létrejött szerződés semmis.

A Döntőbizottság hivatalból megállapítja, hogy a szerződés esetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság az érvénytelenség jogkövetkezményeként a beszerzővel szemben további 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A beszerző és a kérelmezett 2022. szeptember 1. napján megbízási szerződést kötött, amelynek tárgya a beszerző területén (3390 Füzesabony, Tábor út 52.) őrzés-védelem ellátása volt.

2. A szerződés releváns rendelkezései:

„1. Megbízó megbízza a Megbízottat, hogy a Megbízó területén (3390 Füzesabony, Tábor út 52.) őrzés-védelmet lásson el.

2. A Megbízott vállalja:

- az őrszemélyzet folyamatos biztosítását a szerződéses időszakra - a bejárat kapu folyamatos felügyeletét a sorompó, úszókapu kezelését - a területre érkezők ellenőrzését jogosultságuk szerint - a területre belépő vendégek, beszállítók forgalmi naplóba történő regisztrálását - a telefonközpont, kulcsok kezelését - csomagellenőrzés végrehajtását szolgálati helyiség és környezetének tisztántartását - eseti járőrözést a területen kapcsolattartást a Megbízó helyi képviselőjével - a Megbízó által ismertetett érvényes eljárásrend, szolgálati követelmények betartását - az őrzéssel kapcsolatos rendkívüli események kivizsgálását - a területen dolgozó örök munkájának ellenőrzését”

„9. Megbízottat az 1. pontban meghatározott feladat ellátásáért

1.780,-Ft/óra/fő * ÁFA,

megbízási díj illeti meg, amely a Megbízó képviselőjének a teljesítés igazolása alapján havonta, a tárgyhó utolsó napját követően kerül számlázásra.

10. A megbízási díjra kiállított és megküldött számla ellenértékét Megbízó 30 napon belül átutalja a Megbízott számlájára.”

„12. Jelen szerződésben foglalt óradíj minden tárgyévi dec. 31-ig változatlan, ezután a KSH inflációs árindexe, a piaci viszonyok, állami intézkedések és esetleges feladatváltozások függvényében a felek közös megegyezés alapján felülvizsgálják és módosítják.

13. A szerződést felek határozatlan időre kötik, amely azonban 30 napos hatállyal írásban bármelyik fél részéről felmondható.

14. A megbízási kezdő időpontja: 2022.10.01. 07:00

15. Az őrszolgálat létszáma, munkarendje:

1 fő ór folyamatos 24 órában”

3. A felek a megbízási szerződést 2023. január 16. napján módosították, amely az óradíj összegét és a megbízott székhelyét érintette. Óradíjként 2.200.-Ft+ÁFA/óra/fő díjat határoztak meg.

4. A szerződést a felek 2023. december 2. napjával megszüntették. A beszerző 2023. december 1. napján kelt nyilatkozata (91001-G/107-96/2023) szerint „a 2023. október 31. napjáig nyújtott teljesítés intézmény általi megfizetésével a felek közötti elszámolás megtörtént, feleket egymással szemben további szerződéses és elszámolási kötelezettség nem terheli.”

5. A kezdeményező 2023. október 24. napján arról értesítette a beszerzőt, hogy mint az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervnél ellenőrzést kezd a dologi és felhalmozási célú kiadások szabályszerűsége tárgyában. (EL-3972-017/2023)

6. Az ellenőrzés során 2023. november 8. napján, a fent hivatkozott szerződés kapcsán a beszerző az alábbi nyilatkozatot tette:

„Alulírott T. E., az Aranyhíd Integrált Szociális Intézmény Heves Vármegye intézményvezetője nyilatkozom, hogy a porta szolgálat feladatainak ellátására kötött szerződés három árajánlat bekérése után történt meg, közbeszerzési eljárás nem került lefolytatásra.”

A hivatalbóli kezdeményezés

7. A kezdeményező 2024. április 24. napján nyújtotta be a kezdeményező iratát (a továbbiakban: kezdeményezés). A kezdeményező jogorvoslati eljárás kezdeményezési jogosultsága a Kbt. 152. § (1) bekezdés b) pont alapján állt fenn.

Hivatkozott arra, hogy a szerződés aláírásakor hatályos Kbt. 4. § (1), 5. § (1), 8. § (1), 15. § (1) bekezdések, a 17. § (3) bekezdés b) pontja, valamint a Kbt. 111. § d) pont szerinti 3. melléklet alapján a beszerzőnek közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia a szerződés tárgyát képező szolgáltatás igénybevételére.

8. A szolgáltatás becsült értéke határozatlan időre kötött szerződés esetében, a havi ellenszolgáltatás negyvennyolcszorosa.

A szerződés megkötésekor (2022.09.01-jén) irányadó ár alapján a megbízási szolgáltatás ellenértéke 1.780.- Ft + ÁFA/óra/fő.

Számszerűsítve: 30 napos hónap esetében: $1.780 * 24 * 30 = 1.281.600$.-Ft egy hónapra a szolgáltatás értéke, 31 napos hónap esetében $1.780 * 24 * 31 = 1.324.320$.- Ft a szolgáltatás értéke. A Kbt. 17. § (3) bekezdés b) pontja alapján becsült érték határozatlan időre kötött szerződés esetében a havi ellenszolgáltatás negyvennyolcszorosát kell figyelembe venni, amely jelen esetben $48 * 1.281.600$.-Ft, azaz $61.516.800$.-Ft a szolgáltatás becsült értéke.

A szerződés módosításkor (2023.01.16-án) érvényben lévő árak alapján a megbízási szolgáltatás ellenértéke 2200.-Ft + ÁFA/óra/fő.

Számszerűsítve: $24(\text{óra}) * 2200 \text{ Ft/óradíj} * 30 (\text{nap}) = 1.584.000$.-Ft egy hónapra a szolgáltatás értéke. A szolgáltatás becsült értéke tehát a havi szolgáltatás negyvennyolcszorosa $1.584.000$.-Ft*48=76.032.000.-Ft.

9. A szerződés aláírásakor a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára klasszikus ajánlatkérő esetében 15.000.000 Ft.

A Kbt. 111. § d) pontja szerint e törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő a 3. melléklet szerinti bármely szolgáltatásra, ha annak becsült értéke a tizennyolcmillió forintot nem éri el.

Az előerős őrzés CVP kódja 79713000-5, így az a Kbt. 111. § d) pontjában hivatkozott a törvény 3. számú melléklete szerint a “Szociális és egyéb szolgáltatások” kapcsán igénybevett nyomozási és biztonsági szolgáltatásnak minősül (CVP 79700000-1-től 79721000-4-ig), ezért a kötelező közbeszerzési eljárás lefolytatására irányadó közbeszerzési értékhatár 18 millió Ft. A szolgáltatás becsült értéke a szerződés megkötésekor 61.516.800 Ft, a szerződés módosításakor 76.032.000.-Ft, amelyek a kötelező közbeszerzési eljárás lefolytatására irányadó közbeszerzési értékhatárt (18 millió Ft) meghaladták.

10. A feltételezett jogsértő esemény (közbeszerzési eljárás mellőzése) megtörténtének időpontja: a szerződés megkötése: 2022. szeptember 1. napja.

A jogsértő esemény (közbeszerzési eljárás mellőzése) megtörténtéről való tudomásszerzés időpontja: a beszerző által 2023. október 30. napján az elektronikus adatbekérési rendszerébe feltöltött adatok, dokumentumok.

A kezdeményező szerint a megkötött szerződésnél a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére a beszerző nem folytatta le a közbeszerzési eljárást, ezzel megsértette a hivatkozott rendelkezést.

11. További észrevételében hivatkozott arra, hogy a beszerző észrevételében a jogsértés megtörténtét nem vitatta, és egyben a Kbt. 165. § (11) bekezdése szerinti mérlegelési körben figyelembe vehető körülményeket adott elő. A kérelmezettel 2022. szeptember 1-jén – határozatlan időre – kötött szerződés 2023. december 2. napjával megszüntetésre került, ezt követően saját munkavállaló alkalmazásával tervezi ellátni az előerős őrzési feladatokat. A közbeszerzési eljárás jogsértő mellőzésének ténye fennáll, azt az ajánlatkérő is elismerte.

A beszerző előadta, hogy 1 év időtartamra, tehát határozott időre kívánta a feladatellátást külső szolgáltató bevonásával biztosítani. Előadta továbbá, hogy a Kbt. szerinti becsült érték meghatározás szabályait figyelembe véve vizsgálta az 1 évre várható értéket. Ennek ellenére határozatlan idejű szerződést kötött a kérelmezettel. Figyelembe véve a határozatlan idejű szerződésre vonatkozó, a Kbt. 17. § (3) bekezdését, a – korábban már levezetett számítások alapján meghatározott – becsült érték a kötelező közbeszerzési eljárás lefolytatására irányadó közbeszerzési értékhatárt meghaladta, ezért a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége fennállt.

12. A kezdeményező a hivatalból való eljárásának kezdeményezését fenntartotta és a preventív hatás elérését célzóan kérte a jogsértés megállapítását, továbbá – a körülmények együttes értékelése alapján – a Kbt. keretei közötti a lehető legenyhébb jogkövetkezmény alkalmazását.

A beszerző észrevétele

13. A beszerző észrevételében előadta, hogy Heves vármegye területén szociális alapszolgáltatást és személyes gondoskodás keretében szakosított ellátást nyújtó intézmény. Tevékenységét több telephelyen látja el (Füzesabony, Andornaktálya, Nagytálya). A tárgyi beszerzéssel érintett füzesabonyi székhelyen fejlesztő foglalkoztatást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, ápolási, gondozási feladatokat, továbbá 350 fő részére pszichiátriai — és szenvedélybeteg ellátást nyújt.

A beszerzés tárgyát képező szolgáltatás a füzesabonyi székhely intézményét érintette. A székhely intézmény a Magyar Állam tulajdonában és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, mint fenntartó szervezet vagyongazdálkodásában áll. Az ingatlan közel 12 hektár területen fekszik részben kerítéssel, részben szántó területekkel övezve. Egy számára nélkülözhetetlen szolgáltatás biztosítására törekedett és hibás eljárására egy átmeneti megoldás vonatkozásában került sor.

A tárgyi beszerzésre saját forrásból, azaz az intézmény költségvetése terhére került sor. Kérte az esetleges bírság kiszabásának mellőzését.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

14. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a beszerző és a kérelmezett a szerződést 2022. szeptember 1. napján kötötte meg, így a hivatalbóli kezdeményezés elbírálására a Kbt. e napon hatályos rendelkezéseit kellett alkalmaznia, míg a jogorvoslati eljárásra – az eljárási szabályok alkalmazása szempontjából – a kezdeményezés benyújtása napján hatályos Kbt. rendelkezések voltak az irányadók.

15. A Döntőbizottságnak a kezdeményezés alapján abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a beszerző jogszerűen mellőzte-e a közbeszerzési eljárás lefolytatását a fenti beszerzése során.

16. Az e körben az irányadó jogszabályi rendelkezések a következőket mondják ki:

A Kbt. 2. § (7) bekezdés első fordulata értelmében, a törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A közbeszerzési szerződés meghatározását a Kbt. 3. § 24. pont tartalmazza.

24. közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésére vagy építési beruházásra irányuló visszterhes szerződés.

A Kbt. 4. § (1) bekezdés szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A (2) bekezdés értelmében a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

17. A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy konjunktív feltétel megvalósul:

- a beszerző a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezetnek,
- a beszerzés a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgynak minősül,
- a beszerző visszterhes szerződést köt,
- a beszerzés a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű.

Ezen konjunktív feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése megdönti a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét, ezért a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét a szerződés kapcsán külön-külön vizsgálta.

18. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-ai alapján ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.

A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint e törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett az állam, minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi önkormányzat, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok társulása, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács

A beszerző – Alapító okirata (A-322-1/2023) szerint – költségvetési szerv, ekként a Kbt. alapján ajánlatkérő szervezetnek minősül.

19. A Döntőbizottság másodikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés tárgya beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.

A Kbt. 8. § (1) és (4) bekezdései a közbeszerzés tárgyairól rendelkeznek az alábbiak szerint:

A (1) bekezdés szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

A (4) bekezdés kimondja, hogy a szolgáltatás megrendelése – árubeszerzésnek és építési beruházásnak nem minősülő – olyan beszerzés, amelynek tárgya különösen valamely tevékenység megrendelése az ajánlatkérő részéről.

A Döntőbizottság megvizsgálta a rendelkezésre álló iratokat és megállapította, hogy a kezdeményezéssel érintett beszerzés tárgya az ajánlatkérő (Megbízó) területén (3390 Füzesabony, Tábor út 52.) őrzés-védelem ellátása. Ennek keretében: - az őrszemélyzet folyamatos biztosítása a szerződéses időszakra - a bejárati kapu folyamatos felügyelete a sorompó, úszókapu kezelését - a területre érkezők ellenőrzése jogosultságuk szerint - a területre belépő vendégek, beszállítók forgalmi naplóba történő regisztrálása - a telefonközpont, kulcsok kezelése - csomagellenőrzés végrehajtása - szolgálati helyiség és környezetének tisztántartása - eseti járőrözés a területen kapcsolattartás a Megbízó helyi képviselőjével - a Megbízó által ismertetett érvényes eljárásrend, szolgálati követelmények betartása - az őrzéssel kapcsolatos rendkívüli események kivizsgálása - a területen dolgozó őrök munkájának ellenőrzése.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a szerződés tárgyát képező e tevékenységek a Kbt. 8. § (4) bekezdés szerint szolgáltatásnak minősülnek és ekként a Kbt. tárgyi hatálya alá tartoznak.

20. A Döntőbizottság harmadikként azt vizsgálta, hogy a beszerzések vonatkozásában az egyes szerződések esetében a visszterhesség megállapítható-e. Visszterhes a szerződés, amelyben a kikötött szolgáltatásért a szolgáltatást nyújtó másik félnek ellenszolgáltatással tartozik. (Ptk. 6:61.§)

A Döntőbizottság megvizsgálta a felek által megkötött szerződést. A szerződés tartalmi elemei alapján (a szerződés 9. pontja) a beszerző a kérelmezett által nyújtott szolgáltatásért ellenszolgáltatással tartozott. A beszerző szerződés megszűnésekor tett nyilatkozata szerint (Határozati tényállás 4. pont) a szolgáltatások igénybevétele fejében az ellenszolgáltatást teljesítette, a feleknek egymással szemben további követelése nem maradt.

Mindezek alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a felek szerződése visszterhesnek minősült.

21. A Döntőbizottság negyedikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés értéke meghaladta-e a nemzeti közbeszerzési értékhatárt.

A Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerint a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(4) A 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó nemzeti értékhatár nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió esetében kell e törvény szerint eljárnia.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján.

A Kbt. 16. § (1) A közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyaért az adott piacon általában kért vagy kínált – általános forgalmi adó nélkül számított, a 17–20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni.

A Kbt. 17. § (1) Az árubeszerzés becsült értéke olyan szerződés esetében, amelynek tárgya dolog használatára vagy hasznosítására vonatkozó jog megszerzése:

b) határozatlan időre kötött szerződés esetén vagy ha a szerződés megszűnésének időpontja az eljárás megindításakor pontosan nem határozható meg, a havi ellenszolgáltatás negyvennyolcszorosa.

A Kbt. 111. § d) pontja szerint e törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő:

d) a 3. melléklet szerinti bármely szolgáltatásra, ha annak becsült értéke a tizennyolcmillió forintot nem éri el;

3. melléklet: Szociális és egyéb szolgáltatások

79700000-1-től 79721000-4-ig [Nyomozóirodák és biztonsági szolgálatok szolgáltatásai, biztonsági szolgáltatások, riasztásfigyelési szolgáltatások, őrzési szolgáltatások, felügyeleti szolgáltatások, követőrendszerrel kapcsolatos szolgáltatások, szökevénykeresési szolgáltatások, járőrözési szolgáltatások, azonosítóigazolvány-kibocsátási szolgáltatások, nyomozási szolgáltatások és nyomozóirodai szolgáltatások]	Nyomozási és biztonsági szolgáltatások
--	--

22. A Döntőbizottság megállapította, hogy a 2022. január 1-jétől irányadó közbeszerzési értékhatárokról szóló, Közbeszerzési Hatóság Elnökének tájékoztatója 2. pont 2.1. alpontja alapján 2022. szeptember 1-jén, a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja alapján a beszerzés (szolgáltatás megrendelése) nemzeti értékhatára a klasszikus ajánlatkérő esetében 15.000.000 Ft.

A Kbt. 111. § d) pontja szerint e törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő a 3. melléklet szerinti bármely szolgáltatásra, ha annak becsült értéke a tizennyolcmillió forintot nem éri el.

Az élőerős őrzés CVP kódja 79713000-5, így az a Kbt. 111. § d) pontjában hivatkozott a törvény 3. számú melléklete szerint a “Szociális és egyéb szolgáltatások” kapcsán igénybe vett nyomozási és biztonsági szolgáltatásnak minősül (CVP 79700000-1-től 79721000-4-ig), ezért, a kötelező közbeszerzési eljárás lefolytatására irányadó közbeszerzési értékhatár 18 millió Ft.

A szolgáltatás becsült értéke – a határozati tényállásban foglaltak alapján – a szerződés megkötésekor 61.516.800.-Ft, a módosítás után 76.032.000.-Ft volt, amelyek a kötelező közbeszerzési eljárás lefolytatására irányadó közbeszerzési értékhatárt (18 millió Ft) meghaladták.

23. A Kbt. 145. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján a Döntőbizottság fentiekre tekintettel megállapította, hogy a beszerző megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdését, mert jogtalanul mellőzte a közbeszerzési eljárás (vonatkozó eljárásrend szerinti) lefolytatását a bevezető részben megjelölt szolgáltatás vonatkozásában.

24. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezmenyei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

A Kbt. 165. § (2) bekezdésének g) és h) pontjai szerint a Döntőbizottság határozatában:

g) hivatalból megállapítja a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;

h) megállapítja, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezmenyei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

25. A Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja kimondja, hogy semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg. E rendelkezésre tekintettel a Döntőbizottság ezért megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezett által megkötött, a rendelkező részben meghatározott szerződés semmis. A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy a Kbt. 137. § (2)-(3) bekezdés szerinti kivételekre vonatkozó körülményeket nem tárt fel, és ilyenre a felek sem hivatkoztak.

A semmisség megállapítása mellett, az érvénytelenség másodlagos jogkövetkezmenyei körében a Döntőbizottság megállapította azt is, hogy az eredeti állapot nem állítható helyre. A szerződés alapján a kérelmezett az építési beruházást teljesítette, a beszerző az ellenértéket megfizette, a kérelmezett által teljesített szolgáltatás jellegénél fogva nem visszaadható.

26. A Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja értelmében a Döntőbizottság a (6) bekezdésben meghatározott esetekben a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki. A 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

A Döntőbizottságnak ezért – tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg – a bírság kiszabását nem lehetett mérlegelnie, a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezmenyként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

27. A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezmenyei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

A Döntőbizottságnak ezért – tekintettel arra, hogy eredeti állapot nem helyreállítható – a bírság kiszabását nem lehetett mérlegelnie, a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján további jogkövetkezmenyként kötelezően szintén bírságot kellett kiszabnia.

28. A bírságok kiszabása során, azok összegének megállapításakor a Döntőbizottságnak – a Kbt. 165. § (11) bekezdés alapján – figyelembe kell vennie az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt-e.

29. A Döntőbizottság a bírságok összegének megállapítása során az eset összes körülményét figyelembe vette.

A Döntőbizottság a beszerző terhére értékelte, hogy súlyos jogsértést követett el, amért a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósította meg a kezdeményezéssel érintett szolgáltatás beszerzését.

A Döntőbizottság a bírságalap megállapításakor a szerződés tényleges időtartamát, és annak alapján kiszámított becsültértéket (21.519.840.-Ft) vette alapul.

A Döntőbizottság súlyosító körülményként vette figyelembe még, hogy a megállapított jogsértés már nem reparálható, a szerződés visszafordíthatatlanul teljesült.

Ugyanakkor beszerző javára vette figyelembe, hogy korábban vele szemben az adott beszerzés vonatkozásában nem állapított meg jogsértést, valamint, hogy a beszerzés relatíve alacsony értékű volt.

A Döntőbizottság értékelte, hogy a jogsértés megtörténte (2022. december 1.) és a jogorvoslati eljárás megindítása (2024. április 24.) között eltelt hosszabb időt.

A Döntőbizottság tekintettel volt továbbá arra is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható. A beszerző a közbeszerzési szabályok megsértését nem kifejezett szándékossággal valósította meg.

A Döntőbizottság a beszerző javára értékelte annak együttműködő magatartását, a jogsértés elismerését, és a jövőbeni hasonló jogsértéstől való tartózkodására irányuló nyilatkozatát.

A beszerzés forrása saját forrás, így a más hatóság eljárásban felmerülő visszafizetési kötelezettség lehetőségét a Döntőbizottság nem tudta enyhítőleg figyelembe venni.

A Döntőbizottság figyelembe vette továbbá, hogy a kezdeményező maga is az enyhébb jogkövetkezmények alkalmazását indítványozta.

E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságokat tartotta indokoltnak.

30. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

31. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdéseiben alapul.

32. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pont alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2024. július 4.

Dr. Hodnik Ákos sk
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kezdeményező képviselője (elektronikus úton)
2. Beszerző képviselője (elektronikus úton)
3. Kérelmezett (elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
5. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)